

Obsah

Předmluva	7
Stručný přehled účinků ranhojičských bylin	11
Byliny na kožní choroby a byliny ranhojičské	14
ARNIKA, PRHA ARNIKA	14
<i>Arniková tinktura (k potírání)</i>	16
<i>Obklady z tinktury</i>	16
<i>Arnikové kloktadlo (arniková vodička)</i>	17
<i>Arniková mast</i>	17
BRAMBOR, LILEK BRAMBOR	17
<i>Bramborový škrob (domácí příprava)</i>	19
<i>Syrové brambory</i>	20
<i>Vařené brambory</i>	21
<i>Bramborová nať</i>	21
CIBULE KUCHYŇSKÁ	22
<i>Mast z cibule</i>	25
DUB LETNÍ, KŘEMELÁK	26
DUB ZIMNÍ, DRNÁK	26
HEŘMÁNEK PRAVÝ	31
<i>Nálevy z heřmánku (čaje, obklady, výplachy)</i>	34
<i>Heřmánková mast</i>	34
<i>Výplachy očí (při očních zánětech)</i>	35
JITROCEL KOPINATÝ	35
<i>Zelené polštářky z jitrocele</i>	39
<i>Pleťová voda z jitrocele</i>	39
KOMONICE LÉKAŘSKÁ	39

<i>Odvar (na koupele, obklady a vymývání)</i>	42
<i>Bylinné pytlíčky</i>	43
<i>Melilotová náplast (kašovitý obklad z komonice)</i>	43
<i>Komonicová mast</i>	44
KONTRYHEL OBECNÝ	45
<i>Čaj z kontryhelu</i>	47
KOSTIVAL LÉKAŘSKÝ	48
<i>Kostivalová mast</i>	51
<i>Obklady z kostivalu</i>	51
<i>Tinktura z kostivalu (mazání)</i>	52
KRVAVEC TOTEN, TOTEN LÉKAŘSKÝ	52
<i>Čaj z krvavce totenu</i>	54
<i>Prášek i mast</i>	55
<i>Kašovitý obklad</i>	55
LNICE KVĚTEL	55
<i>Čaj ze lnice květelu (odvar, nálev)</i>	58
<i>Lnicová mast (šudentská mast)</i>	58
<i>Lnicové mazání (olejové)</i>	59
<i>Kašovité obklady</i>	59
<i>Univerzální směs (na obklady, koupele, mast) ...</i>	60
MĚSÍČEK LÉKAŘSKÝ	61
<i>Čaj z měsíčku</i>	63
<i>Měsíčková mast</i>	64
<i>Měsíčková tinktura</i>	66
<i>Měsíčkový olej (domácí příprava)</i>	67
NÁTRŽNÍK, MOCHNA NÁTRŽNÍK	68
<i>Čaje z nátržníku</i>	70
<i>Mast z nátržníku (k ošetření popraskané kůže) ...</i>	71
<i>Kloktadlo s nátržníkem</i>	71
PÍSKAVICE ŘECKÉ SENO	72
<i>Příprava kataplazmatu z pískavice (hojivý kašovitý obklad ze semen)</i>	75
PLAVUŇ OBECNÁ	76

PŘESLIČKA ROLNÍ	78
<i>Čaj z přesličky rolní</i>	81
<i>Směs na omývání ran</i>	82
<i>Pleťová voda z přesličky</i>	82
ROZRAZIL LÉKAŘSKÝ	82
ŘEBŘÍČEK OBECNÝ	87
<i>Čaj z řebříčku</i>	90
<i>Obklady, koupele, omývání</i>	90
<i>Kašovitý obklad z řebříčku</i>	90
<i>Řebříčková mast</i>	91
<i>Tinktura z řebříčku</i>	91
<i>Řebříček v kuchyni</i>	91
ŘEPÍK LÉKAŘSKÝ	92
<i>Čaj z „řepičku“</i>	95
<i>Obklady, koupele, výplachy, kašovité obklady</i> ...	95
SLÉZ PŘEHLÍŽENÝ	95
<i>Čaj ze slézu</i>	98
<i>Mast ze slézu</i>	98
<i>Olej ze slézů</i>	98
SVÍZEL SYŘIŠŤOVÝ	99
<i>Svízelový čaj</i>	101
<i>Kašovitý obklad ze svízele</i>	101
<i>Svízelová mast</i>	102
TRUSKAVEC PTAČÍ (RDESNO PTAČÍ TRUS- KAVEC)	102
<i>Čaj z truskavce</i>	105
<i>Obklady, omývání, koupele</i>	105
<i>Kašovitý obklad</i>	106
<i>Mast z truskavce</i>	106
TŘEZALKA TEČKOVANÁ	107
<i>Třezalkový čaj</i>	110
<i>Třezalková mast (z čerstvé šťávy)</i>	110

<i>Třezalková tinktura</i>	111
<i>Třezalkový olej („červený olej“, „zvonečkový olej“, „olej svatého Jana“)</i>	111
ZLATOBÝL OBECNÝ, ZLATOBÝL CELÍK	112
<i>Kosmetika</i>	115
Čistící čaje (při vyrážkách, nečisté pleti)	116
<i>Čistící čaj celoroční</i>	119
<i>Čistící čaj jarní</i>	121
<i>Čistící čaj faráře Ferdy (odjedovací čaj)</i>	122
<i>Čistící čaj kořínkový</i>	122
<i>Čistící čaj na svěží pleti</i>	122
<i>Čistící čaje s pýrem plazivým</i>	123
Přehled chorob	124
<i>Absces, vidlák (hnisavý zánět prstu), nežity</i>	124
<i>Afty (bolestivé vřidky v ústech)</i>	124
<i>Akné (vyrážka v pubertě, nečistá pleť)</i>	125
<i>Čaje při akné (čistící směsi):</i>	127
<i>Domácí masti na akné (staré osvědčené předpisy)</i>	128
<i>Mazání na akné</i>	129
<i>Křenový ocet na akné</i>	129
<i>Prastarý domácí prostředek na akné</i>	129
<i>Česneková tinktura</i>	129
<i>Alergie, atopický ekzém</i>	130
<i>Alergická svědivka (polský recept)</i>	132
<i>Bércové vředy</i>	133
<i>Boule, zatvrdliny (starý dobrý recept)</i>	136
<i>Bradavice</i>	137
<i>Bradavice na chodidlech</i>	140
<i>Celulitida neboli „pomerančová kůže“</i>	140
<i>Ekzémy (vyrážky)</i>	140
<i>Furunkl (nežít, lidově vřed, uhlák)</i>	144
<i>Hemoroidy (zlatá žila, žilní konečnickové městky)</i> ...	145
<i>Čaj při potížích s hemoroidy</i>	148

<i>Domácí mast na hemoroidy</i>	148
„Výborná medicína“ na krvácející hemoroidy (podle Mathioliho).....	149
Chrásty (Impetigo)	149
Ječné zrno	149
Kopřivka (viz také „Alergie“).....	150
Koutky rtů.....	151
Kruhy pod očima.....	151
Kuří oka.....	151
Lámavé nehty	152
Lišej ve vousech	153
Lupénka (psoriáza).....	153
<i>Čajové směsi při lupénce (čistící a podpůrné) ...</i>	155
<i>Masti na lupénku</i>	156
<i>Léčivé rybičky (na lupénku).....</i>	156
Mateřská znamínka	157
Meziprstové plísňe nohou.....	157
Modřiny, podlitiny (viz také „Výron krve“)	161
Molusky	163
„Nehty škaredé šlechtí“ (ze starého herbáře).....	163
„Oheň“	163
Omrzliny.....	164
Opar na rtu.....	164
Opar pásový (Herpes zoster)	165
<i>Recepty starých bylinářů (na pásový opar)</i>	168
Opruzenina (kožní zápal).....	168
Ostruha (výrůstek na patě)	169
Pihy, žluté pigmentové skvrny, jaterní skvrny, tzv. „stařecké skvrny“	170
Plísňe a prašiviny.....	171
Popáleniny	172
Popraskané paty nebo ruce.....	173
Praskající nehty.....	175
Proleženiny (dekubity).....	175
<i>Osvědčený starý recept I.....</i>	175

<i>Osvědčený starý recept II.</i>	175
<i>Osvědčený starý recept III.</i>	176
<i>Prevence proleženin</i>	176
Puchýře na nohou	176
Rozpadliny mezi prsty	177
Růžovka (Rosacea)	177
Senná rýma	177
Svědění konečníku	178
Svědění pokožky (viz také „Svědivé vyrážky“ a „Alergická svědivka“)	178
Štípance od hmyzu	179
Tukový nádorek	180
Vyrážky - viz „Ekzémy“	181
Výron krve (vyvrtnutí, krevní podlitiny, otoky, pohmožděny); viz také „Modřiny“	181
<i>Domácí výroba škrobu (na chladicí obklady)</i>	182
Zánět nehtového lůžka	182
Zánět okrajů očních víček	183
Zanícené bradavky	184
Zápach nohou.....	184
Zrohovatělá kůže na nohách	184
Žilky v obličeji	185
Koupele	186
<i>Koupel na ekzémy</i>	186
<i>Koupel na plísně (s mletou kávou)</i>	186
<i>Koupel na nadměrné pocení a zápach nohou</i>	187
<i>Koupel na plísně a svědivé vyrážky (s vavří- nem = bobkovým listem)</i>	188
<i>Koupel našich babiček</i>	188
<i>Koupel nohou pro osvěžení</i>	188
<i>Koupel pro děti (i kojence) trpící ekzémem</i>	188
<i>Koupel pro skrofulozní děti</i>	189
<i>Koupel při různých lišejích</i>	189
Pleťové koupele, obklady, masky	190
<i>Drsná pleť (krupičkovitá pleť)</i>	190

<i>Mastná pleť s rozšířenými póry</i>	190
<i>Nečistá pleť</i>	191
<i>Ochablá, unavená, povadlá pleť</i>	192
<i>Podrážděná pleť</i>	193
<i>Rudé skvrny v obličejí</i>	193
<i>Suchá pleť</i>	193
<i>Trudovitá, uhrovitá pleť</i>	193
Speciální recepty	195
<i>Domácí hojivá mast</i>	195
<i>Hojivý nápoj (ze starého herbáře)</i>	195
<i>Chytrá houbička (Pythium oligandrum)</i>	196
<i>Jitrocelová voda (na uhrovitou pleť)</i>	197
<i>Kloktadla</i>	198
<i>Krémy na popraskané a vysušené ruce</i>	199
<i>Mast ichtyolová („černá mast“)</i>	199
<i>„Mast lidová“ z benedyktu (na ošklivé rány, vředy šířavé, i co nejde zahojit – to zhojí)</i>	200
<i>Mast na mokvavé vřídky</i>	200
<i>Mast na nežity</i>	202
<i>Mast na podebrané rány (starý recept)</i>	202
<i>Mast na rány, omrzliny, „oznobeniny“</i>	202
<i>Mast na rány, vředy, bolesti</i>	202
<i>Mast na stařecké (jaterní) skvrny</i>	203
<i>Mast na vrásky</i>	203
<i>Mast na zlomeniny</i>	204
<i>Mast z poupat topolu (podle Černého)</i>	204
<i>Mast ze „svalníků“ a jiných bylin (starý recept ze 16. stol.)</i>	205
<i>Mazání na ruce (domácí recepty)</i>	206
<i>Oční krém proti vráskám</i>	206
<i>Recept na zhmožděniny</i>	207
<i>Starý recept na vředy a vřídky (s cibulí)</i>	207
<i>Winternitzův výtažek (z plodů borůvek)</i>	207
Hojivé obiloviny (zkušenosti našich předků)	208